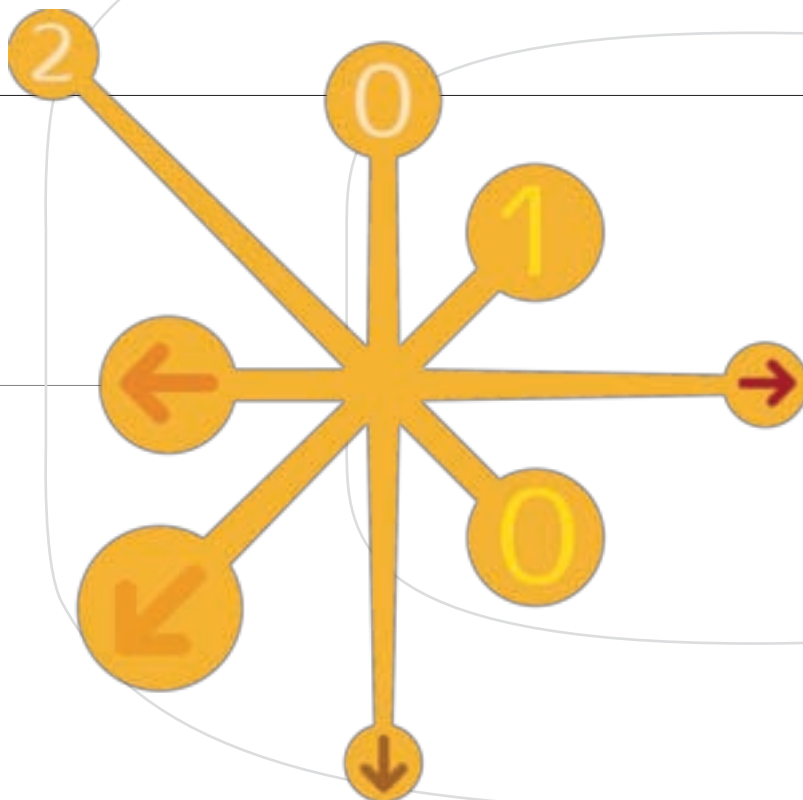

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Toimintasuunnitelma ja budjetti 2010 – tiivistelmä

Sisällysluettelo

- 5 **Toimintasuunnitelma ja budjetti 2010**
- 6 Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti sektoreittain
- 7 Poliittiset painopisteet ja budjetin päälinjat vuonna 2010
- 11 Pohjoismaiden ministerineuvoston globalisaatioaloitteet
- 12 Pohjoismaiden ministerineuvoston Islanti-aloitteet
- 12 Budjettivarojen uudelleenkohdennukset Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetissa
- 13 Keskustelut Pohjoismaiden neuvoston kanssa vuoden 2010 budjetista
- 13 Pohjoismaiden ministerineuvoston toiminnan rahoitus
- 13 Maiden ennustetut maksuosuudet kansallisina valuuttoina
- 14 Pohjoismaiden ministerineuvoston projektinhallinnan tila
- 15 **Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetin ja likviditeetin kehitys**
- 15 Käyttämättömien varojen kehitys
- 17 Budjetin kehitys vuosina 2000–2010
- 18 Likviditeetin kehitys
- 19 Liite 1: Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti budjettikohdittain
- 26 Liite 2: Pohjoismaisten laitosten määrärahat kansallisina valuuttoina
- 27 Liite 3: Valuuttakurssit ja inflaatioprosentit 2010

**Pohjoismaiden ministerineuvosto
Toimintasuunnitelma ja budjetti 2010 – tiivistelmä**

ANP 2009:785

© Pohjoismaiden ministerineuvosto, Kööpenhamina 2010

ISBN 978-92-893-1982-9

Paino: Scanprint a/s, Aarhus

Kansi: Par No 1

Suunnittelu: Par No 1

Painos: 100

Painettu ympäristöystävälliselle paperille, joka täyttää pohjoismaisen
Joutsenmerkin kriteerit.

Julkaisun voi tilata osoitteesta www.norden.org/order.

Muita julkaisuja on osoitteessa www.norden.org/fi/julkaisut.

541 312
Printed matter

Printed in Denmark

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18

DK-1255 København K

Puhelin +45 3396 0400

Faksi +45 3311 1870

www.norden.org

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18

DK-1255 København K

Puhelin +45 3396 0200

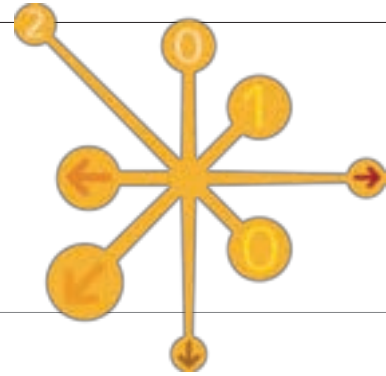
Faksi +45 3396 0202

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö on yksi maailman laajimmista alueellisista
yhteistyömuodoista. Yhteistyön piiriin kuuluvat Islanti, Norja, Ruotsi,
Suomi ja Tanska sekä itsehallintoalueet Ahvenanmaa, Färsaaret ja
Grönlanti.

Pohjoismaista yhteistyötä tehdään politiikan, talouden ja kulttuurin
aloilla tärkeänä osana eurooppalaista ja kansainvälistä yhteistyötä.
Pohjoismaisen yhteisön tavoitteena on vahva Pohjola vahvassa Euroo-
passa.

Pohjoismainen yhteistyö pyrkii vahvistamaan pohjoismaisia ja alu-
eellisia etuja ja arvoja globaalissa maailmassa. Maiden yhteiset arvot
lujittavat osaltaan Pohjolan asemaa yhtenä maailman innovatiivisim-
mista ja kilpailukykyisimmistä alueista.

Toimintasuunnitelma ja budjetti 2010

Tämä on Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2010 budjetin tiivistelmä. Koko budjetti on luettavissa osoitteessa www.norden.org.

Vaikka Pohjoismaiden hallitukset panostavat suuresti maailmanlaajuisen talous- ja rahoituskriisin vaikutusten torjumiseen, kriisin vaikutuksilta ei ole säästynyt myöskään Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti. Kehys on ennaltaan vuoden 2009 budjettiin nähden, mutta budjetin sisällä on tehty uudelleenkohdennuksia.

Uudelleenkohdennukset johtuvat pääasiassa yhteistyöministerien halusta keskittyä kahteen alueeseen: globalisaation mahdollisuuksiin ja haasteisiin sekä finanssikriisin vaikutuksiin Islannin taloudessa.

Lisähuomion keskittäminen globalisaatioon merkitsee sitä, että yhteistyöministerit esittävät globalisaatioaloitteiden rahoituksen lisäämistä. Ministerit päättivät 6. maaliskuuta 2009 käynnistää joukon uusia globalisaatioaloitteita seuraavilla aloilla: terveys ja hyvinvointi, energia ja liikenne, kulttuuri ja luovuus sekä rahoitusala. Kaikki erityisalojen ministerineuvostot sekä jotkin Pohjoismaiden neuvoston valiokunnat toimittivat aloitteita koskevia ehdotuksia, joita kertyi yli 60. Yhteistyöministerit valitsivat ehdotusluettelosta lokakuussa kaikkiaan seitsemän aloitetta, jotka kattavat edellä mainittujen alojen lisäksi myös elohopeasopimusta koskevan neuvottelukokouksen tukemisen, eScience-aloitteen sekä ilmastomyönteistä rakentamista koskevan aloitteen. Näihin seitsemään uuteen aloitteeseen on varattu vuoden 2010 budjetissa noin puolet globalisaatiovaroista. Kuten vuoden 2009 budjetissa, yhteistyöministerit ovat jälleen varanneet noin 7,2 miljoonaa Tanskan kruunua Islantiin kohdistuviin erityistoimiin. Toimet ovat luonteeltaan kolmenlaisia: 1) islantilaisille virkamiehille tarkoitettu matkatuki pohjoismaisiin kokouksiin osallistumista varten, 2) opiskelijoiden ja harjoittelijoiden apurahajärjestelmiin

tarkoitettu tuki, jolla varmistetaan islantilaisten osallistuminen pohjoismaisiin koulutusohjelmiin ja 3) tuki Islannissa toteutettavalle kohdennetulle tiedotuspanostukselle, jolla kerrotaan pohjoismaiseen perheeseen kuuluvista rahoituslähteistä esimerkiksi kulttuuri- ja elinkeinoalalla.

Skandinaaviin kielin liittyvä työ on yhä pohjoismaisen päiväjärjestyksen kärjessä. Lisähuomion kohdistaminen lasten kykyyn ymmärtää skandinaavisia kieliä on nyt toteutettu täysipainoisesti myös budjetissa, mikä lisää yhteistyön näkyvyyttä sekä parantaa alan toimijoiden välistä koordinaointia ja synergiaa.

Toinen painopistealue on länsinaapureiden ja varsinkin Kanadan kanssa tehtävä yhteistyö, joka käynnistettiin vuonna 2009. Pohjoismaiden ministerineuvosto toivoo, että länsinaapureiden kanssa voidaan kehittää aloitteita yhteisesti kiinnostavilla aloilla, joista mainittakoon tutkimus, innovointi, meriympäristö sekä rannikkoyhdyskuntien kestävä kehitys.

Pohjoismaiden neuvoston kanssa käytiin syksyllä vuotuinen keskustelu Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetista. Osapuolet pääsivät keskustelussa yksimielisyyteen kompromissiehdotuksesta, johon molemmat ovat erittäin tyytyväisiä. Kompromissin myötä korotettiin taide- ja kulttuuriohjelman sekä Pohjoismaisen kulttuurirahaston määrärahoja yhteensä noin 1,7 miljoonalla Tanskan kruunulla.

Kööpenhaminassa 7. joulukuuta 2009

Pääsihteeri
Halldór Ásgrímsson

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti sektoreittain

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetissa osoitetaan kullekin kymmenelle erityisalojen ministerineuvostolle sekä yhteistyöministeriille oma budjetti, jonka käytöstä ne päättävät itse. Erilliset budjetit on niin ikään yleisellä naapuruuspolitiikalla ja Pohjoismaiden ministerineuvoston globalisaatioaloitteilla.

Vuoden 2010 budjetin kokonaiskehys on 899 247 miljoonaa Tanskan kruunua. Vuodelta 2009 jäi lisäksi käyttämättä globalisaatiovaroja 4 miljoonaa Tanskan kruunua, jotka käytetään globalisaatioaloitteiden rahoittamiseen ilmoitetun 67 123 miljoonan Tanskan kruunun lisäksi. Alla olevasta taulukosta ilmenee budjetin sektorikohtainen jakauma. Liitteestä 1 löytyvät budjettikohdittain eriteltyt ministerineuvostojen budjetit Tanskan kruunuina. Liitteessä 2 taas on taulukko, josta ilmenevät laitosten määrärahat kansallisina valuuttoina.

BUDJETTIKOOSTE 2010 JA 2009, TUHATTA DKK

KÄYVIN HINNAIN	BUDJETTI 2010	OSUUS	BUDJETTI 2009	OSUUS	+/-	MUUTOS %
MR-K, MR-JÄM, MR-LAG	172 942	19,2%	172 853	18,9%	89	0,1%
Kulttuuri	163 484	18,2%	162 893	17,8%	591	0,4%
Tasa-arvo	8 103	0,9%	8 610	0,9%	-507	-5,9%
Oikeusyhteistyö	1 355	0,2%	1 350	0,1%	5	0,4%
MR-U, MR-A	228 784	25,4%	239 375	26,2%	-10 591	-4,4%
Koulutus ja tutkimus	215 686	24,0%	226 308	24,8%	-10 622	-4,7%
Työmarkkinat ja työympäristö	13 098	1,5%	13 067	1,4%	31	0,2%
MR-NER, MR-S, MR-FINANS	145 066	16,1%	157 468	17,3%	-12 402	-7,9%
Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka	107 306	11,9%	116 658	12,8%	-9 352	-8,0%
Sosiaalipolitiikka	35 987	4,0%	39 044	4,3%	-3 057	-7,8%
Rahapolitiikka	1 773	0,2%	1 766	0,2%	7	0,4%
MR-M, MR-FJLS	78 707	8,8%	80 427	8,8%	-1 720	-2,1%
Ympäristö	43 372	4,8%	43 209	4,7%	163	0,4%
Maa- ja metsätalous, kalastus ja elintarvikkeet	35 335	3,9%	37 218	4,1%	-1 883	-5,1%
Yhteistyöministerit	273 748	30,4%	262 636	28,8%	11 112	4,2%
Naapuruuspolitiikka	95 624	10,6%	96 536	10,6%	-912	-0,9%
Ministerineuvoston sihteeristö	73 632	8,2%	73 198	8,0%	434	0,6%
Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteiset toiminnot	37 369	4,2%	30 982	3,4%	6 387	20,6%
Globalisaatioaloitteet	67 123	7,5%	61 920	6,8%	5 203	8,4%
YHTEENSÄ	899 247	100,0%	912 759	100,0%	-13 512	-1,5%

Poliittiset painopisteet ja budjetin päälinjat vuonna 2010

Pohjoismaiden ministerineuvosto on Pohjoismaiden hallitusten virallinen yhteistyöfoorumi. Ministerineuvoston työtä säätelee Helsingin sopimus, jota muutettiin viimeksi vuonna 1995.

Päävastuu ministerineuvoston työn koordinoinnista on pohjoismaisilla yhteistyöministerieillä (MR-SAM). Lisäksi yhteistyötä tehdään kymmenessä erityisalojen ministerineuvostossa.

Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain ja kiertää maiden välillä. Vuonna 2010 Tanska seuraa Islantia Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajanaan.

Ministerineuvoston pääsihteerin vastuulla on budjettiehdotuksen tekeminen yhteistyöministerieille. Ehdotuksen laatiminen perustuu budjettiohjeisiin, jotka yhteistyöministerit hyväksyvät maaliskuussa (päätös 3/2009), sekä tiiviiseen yhteistyöhön erityisalojen ministerineuvostojen kanssa. Yhteistyöministerien budjettiehdotus (ministerineuvoston ehdotus 2009) hyväksytään syyskuussa pääsihteerin ehdotuksen ja kansallisen kuulemisen pohjalta. Vuoden 2010 lopullisen budjetin hyväksyvät lokakuussa yhteistyöministerit Pohjoismaiden neuvoston kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen.

Pohjoismaiden pääministerit ryhtyivät Punkaharjun-kokouksessaan kesällä 2007 luotsaamaan pohjoismaista yhteistyötä määrätietoisesti uuteen suuntaan. Tältä pohjalta käynnistettiin vuonna 2008 yhteensä 14 globalisaatioaloitetta, jotka kaikki tukivat ministerineuvoston yleisiä poliittisia painopisteitä. Pääosa aloitteista on monivuotisia, ja niiden toteutus jatkuu myös vuonna 2010. Kesällä 2009 luotiin ja käynnistettiin vielä yksi aloite kulttuurialalla. Näiden lisäksi

vuonna 2010 aloitetaan joukko uusia aloitteita. Globalisaatioaloitteisiin on varattu vuoden 2010 budjettiehdotuksessa 70 miljoonaa Tanskan kruunua, josta noin puolet käytetään uusien globalisaatioaloitteiden käynnistämiseen.

Seuraavassa kuvataan yleisesti Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyöalueiden painopisteitä vuonna 2010.

Kulttuuriministerineuvoston (MR-K) yleistavoitteita ovat monimuotoisen kulttuuri-ilmaisun edistäminen ja vaaliminen Pohjoismaissa, taiteilijoiden ja heidän teostensa liikkuvuuden edistäminen sekä Pohjoismaiden taide- ja kulttuurielämän vahvistaminen globalisoituneessa maailmassa. Kulttuuriyhteistyö sai vuoden 2007 alussa uuden rakenteen, joka perustuu uusiin ohjelmiin ja temaattisiin panostuksiin. Näin pyritään lisäämään kulttuuriyhteistyön joustavuutta ja saavutettavuutta sekä avoimuutta uusille työskentelymuodoille. Ohjelmien lisäksi kulttuuriyhteistyön tulevaan kehitykseen vaikuttavat keskeisesti Pohjoismainen kulttuurirahasto, Pohjoismainen elokuva- ja televisiorahasto sekä Pohjolan talot ja Pohjoismaiden instituutit. Nyt on käynnistetty arviointi siitä, millä tavoin kaksi vuotta käytössä ollut rakennetta tulisi tarkistaa ja mukauttaa sen tarkoituksenmukaisuuden edistämiseksi, ja tarvittavat muutokset toteutetaan vuonna 2010. Vuoden 2010 toisena keskeisenä painopisteenä on ministerien vuonna 2008 hyväksymän globalisaatiostrategian toimenpiteiden seuranta ja käynnistäminen. Strategiassa määritellyt toimet ja panostukset on ryhmitelty seuraavien otsikoiden alle: ”Näkyvämpi Pohjola”, ”Osaavampi Pohjola” ja ”Hyvinvoiva Pohjola”, ja sektorin laitokset ja yhteistyöelimet on osallistettu toimenpiteiden ja toimintojen konkretisoimiseen. Monet globalisaatiostrategian toimenpiteistä ovat sektorienvälisiä, ja niiden toteutuksessa tehdään yhteistyötä muun muassa elinkeino- ja koulutussektorien kanssa. Vuoden 2010 kolmantena tärkeänä painopisteenä on pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden perustaminen.

Tasa-arvoasiain ministerineuvostolla (MR-JÄM) on vuosiksi 2006–2010 laadittu pohjoismaisen tasa-arvoyhteistyön ohjelma ”Huomio sukupuoleen – tavoitteena tasa-arvoinen yhteiskunta”, jossa on priorisoitu teemoihin ”Sukupuoli ja valta” sekä ”Sukupuoli ja nuoret” liittyviä toimia. Tasa-arvoisessa yhteiskunnassa kumpikin sukupuoli voi käyttää omia voimavarojaan ja kykyjään. Siten tasa-arvo synnyttää lisäarvoa ja edistää hyvinvoinnin, työelämän ja elinkeinokehityksen kaltaisten politiikan alojen kehittymistä ja uudistumista. Näihin näkökohtiin panostetaan entisestään vuonna 2010, muun muassa käynnistettäessä uuden tasa-arvoyhteistyön ohjelman laatiminen. Pohjoismaisen tasa-arvoyhteistyön tulee olla Pohjoismaiden mittapuulla parasta ja kelvata esikuvaksi muille maille, kuten Pohjoismaiden naapureille sekä muulle Euroopalle.

Oikeusyhteistyön ministerineuvosto (MR-LOV) auttaa Pohjoismaita edistämään pohjoismaisen lainsäädännön yhteisiä peruseriaatteita yhteispohjoismaisten arvojen mukaisesti. Yhteistyössä on kyse lainsäädäntötyön valmistelusta ja siihen liittyvästä kokemustenvaihdosta, rikollisuuden ehkäisystä ja torjunnasta, Baltian maiden oikeusviranomaisen kanssa tehtävästä yhteistyöstä sekä EU- ja Eta-oikeuteen liittyvästä yhteispohjoismaisesta työstä. Ajankohtaisia pohjoismaisia lainsäädäntöaloitteita käydään läpi, jotta voitaisiin taata jatkossakin yhtenäinen oikeudellinen kehitys Helsingin sopimuksen tavoitteiden sekä sektorin yhteistyöohjelman mukaisesti. Tarvittaessa toteutetaan myös erityisiä lainsäädäntöhankkeita.

Koulutus- ja tutkimusministerineuvosto (MR-U) vastaa Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyöstä, joka keskittyy koulutus- ja tutkimuspolitiikkaan sekä innovointiin (yhdessä elinkeino-, energia- ja aluepolitiikan ministerineuvoston kanssa). Lisäksi MR-U koordinoi ministerineuvoston tietotekniikka- ja kielipoliittista yhteistyötä.

MR-U:lla on suuri painoarvo, ja sillä on päävastuu seuraavista Pohjoismaiden ministerineuvoston globalisaatioaloitteisiin kytkeytyvistä tutkimusalan hankkeista: ”Pohjoismaisen huippututkimuksen edistäminen” sekä ”Pohjoismaisen tutkimus- ja innovaatioalueen (NORIA) kehittäminen”. Molempia hankkeita toteutetaan läheisessä yhteistyössä MR-NERin kanssa. Korkea-asteen koulutuksen edistä-

misessä keskitytään vuonna 2010 uusia pohjoismaisia maisteriohjelmia koskevan haun järjestämiseen, laadunvarmistushankkeeseen sekä korkeakoulujen pohjoismaisen tietokannan käytön tehostamiseen kaupallistamisen ja kasvun edistämiseksi. Globalisaatiohankkeessa ”Nuorten ja aikuisten hyvä oppiminen” jatketaan vuonna 2010 koulutus- ja dialogifoorumikonseptin kehittämistä järjestämällä useita temaattisia tapahtumia.

NordForskillä on avainasema globalisaatiopanostuksessa sekä pohjoismaisen tutkimus- ja innovaatioalueen (NORIA) toteuttamisessa osana eurooppalaista tutkimusalueetta (ERA). NordForskin työ perustuu tutkimusalan kansallisiin painopisteisiin, ja se vahvistaa alueen kilpailukykyä ja asemaa tietoyhteiskuntana. NordForsk keskittää panostuksensa aloihin, joilla Pohjoismailla on vahva asema tai erityinen strateginen motiivi.

Vuonna 2010 jatketaan panostamista liikkuvuutta, hankkeita ja verkostoja tukevaan Nordplus-kehysohjelmaan, johon Baltian maat osallistuvat samoilla ehdoilla kuin Pohjoismaatkin. Nordplusin tarkoituksena on vahvistaa ja kehittää kaikkien koulutusalojen pohjoismaista yhteistyötä sekä luoda osaltaan pohjoismais-balttilaista koulutusalueetta.

Kielialalla jatketaan keskittymistä lasten ja nuorten kykyyn ymmärtää skandinaavisia kieliä, koordinoinnin vahvistamiseen sekä kieliyhteistyön uuteen organisaatioon (voimassa 1. tammikuuta 2009 alkaen).

Työelämän ministerineuvosto (MR-A) vastaa työmarkkina-, työympäristö- ja työoikeusalan yhteistyöstä. MR-A:n vuosien 2009–2012 yhteistyöohjelmassa korostetaan, että globalisaatio on yksi työelämäyhteistyötä merkittävästi ohjaavista kehityssuunnista. Muista keskeisistä haasteista mainitaan väestönkehitys ja ilmastonmuutos.

Yhteistyön yleistavoitteena on auttaa varmistamaan se, että pohjoismaisten työmarkkinoiden toimivuudella on kestävä perusta kilpailukykyisessä Pohjolassa. Käytännön tavoitteita ovat riittävän, osaavan ja mukautumiskykyisen työvoiman ylläpitäminen sekä Pohjoismaiden tiukkojen työympäristöstandardien kehittäminen työterveyden ja -hyvinvoinnin edistämiseksi. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa palkansaaji-

en suojelun ja joustavuuden välistä tasapainoa sekä edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaista kohtelua työmarkkinoilla.

Ympäristöasiain ministerineuvoston (MR-M) tavoitteena on edistää Pohjoismaiden ympäristön laadun ja elämänlaadun säilyttämistä ja parantamista, vaikuttaa alueelliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä tukea pohjoismaisen kestävä kehityksen strategian toteuttamista. Ympäristösektori on päättänyt keskittyä työssään seuraavaan neljään alueeseen: ilmasto ja ilma, meri ja rannikkovyöhykkeet, luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut sekä kestävä kulutus ja tuotanto. Lisäksi panostetaan ympäristöyhteistyön monialaisuuteen ja sektorienvälisyyteen, jotta voitaisiin edistää ympäristönäkökohtien huomioon ottamista muillakin sektoreilla. Ympäristöyhteistyöhön vaikuttavat niin ikään ministerineuvoston vuoden 2010 puheenjohtajamaan Tanskan painopisteet sekä Pohjoismaiden pääministerien globalisaatioaloitteet. Ympäristöyhteistyössä seurataan erityisesti Kööpenhaminassa vuonna 2009 pidetyn COP15-ilmastokokouksen neuvottelutuloksen toteutumista. Muita painopisteitä ovat seuranta, joka liittyy YK:n päätökseen käynnistää neuvottelut sitovasta maailmanlaajuisesta elohopeasopimuksesta, meri- ja rannikkoalueiden ekosysteemiperusteisen hoidon kehittäminen, meriympäristön rehevöityminen ja vaaralliset aineet sekä niihin liittyen HELCOMin Itämeri-toimintasuunnitelman kansallisen ja pohjoismaisen seurannan jatkaminen, luonnon monimuotoisuus ja YK:n biodiversiteettisopimuksen osapuolikokoukseen liittyvät pohjoismaiset aloitteet sekä pohjoismainen Joutsen-ympäristömerkki.

Maa- ja metsätalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikkeasiain ministerineuvoston (MR-FJLS) visiona on se, että kilpailukykyinen Pohjola käyttää biologisia luonnonvaroja kestävästi huolehtien näin ihmisten hyvän elämänlaadun ja turvallisten elintarvikkeiden tarpeista sekä edistäen myönteistä maailmanlaajuisia kehitystä. Visiota tukee vuosiksi 2009–2012 laadittu puiteohjelma, jossa on kuusi painopistealuetta. Yhteistyön tulee

- edistää osaltaan kilpailukykyisen tuotannon kehitystä
- parantaa osaltaan Pohjoismaiden edellytyksiä kohdata ilmastonmuutos ja sen mukanaan tuomat haasteet sekä turvata geneettinen monimuotoisuus tuleville sukupolville

- tukea Pohjoismaiden rannikko- ja maaseutuyhdyskuntien sekä niiden kulttuurin kestävä kehitystä
- kehittää pohjoismaista hyvinvointimallia erityisesti hyvän kansanterveyden, eläinterveyden ja eläinsuojelun alalla
- edistää osaltaan yhteisiä arvoja kansainvälisissä prosesseissa ja foorumeissa.

Puiteohjelmaa täydentää ministerineuvoston puheenjohtajamaan ohjelma, ja vuonna 2010 näiden ohjelmien pohjalta toteutetaan muun muassa ilmastonmuutokseen liittyviä konkreettisia panostuksia ministerineuvoston neljällä yhteistyöalueella. Työn ensisijaisina kanavina ovat ministerineuvoston ohjelma ”Alkutuotantoon kohdistuvat ilmastovaikutukset – sopeutuminen ja toimenpiteet” sekä ministerineuvoston neljän osaston oheispanostukset. Ilmasto-ohjelma on luonteeltaan sektorienvälinen, ja sitä toteutetaan yhdessä MR-M:n ja MR-U:n kanssa. Muita esimerkkejä sektorienvälisestä yhteistyöstä ovat ”Uusi pohjoismainen ruoka” -ohjelma sekä ”Pohjoismainen toimintasuunnitelma terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi ravitsemuksen ja liikunnan avulla”. Tutkimusalalla MR-FJLS jatkaa yhteistyön ja sen politiikkalähtöisyyden vahvistamista sekä työtä, jossa parannetaan yhteyksiä NordForskin ja NICen kaltaisiin pohjoismaisiin laitoksiin. Lisäksi MR-FJLS hyödyntää eurooppalaisen tutkimusyhteistyön mahdollisuuksia.

Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikan ministerineuvostolla (MR-NER) on vuonna 2010 edessään haasteita, jotka liittyvät ilmastonmuutokseen, globalisaatioon ja talouskriisiin. Energia-alalla Pohjoismaiden suurena haasteena on energiatehokkuuden parantaminen ja siirtyminen energiantuotantoon, jonka hiilidioksidipäästöt ovat mahdollisimman pienet. Samalla on taattava energian toimitusvarmuus ja tulevat kasvumahdollisuudet. Elinkeinopolitiikan saralla globalisaatio kiihdyttää talouskriisiä, ja kasvun luominen on maille haasteellista. Ilmastomyönteisten tuotteiden ja prosessien kehittämisessä piilee samalla suuri taloudellinen potentiaali. Aluepolitiikassa talouskriisi kohdistaa paineita alueelliseen yhtenäisyyteen. Ilmastohaasteet taas edellyttävät kaupunki- ja liikennesuunnittelulta huomattavaa sopeutumista, ja varsinkin haja-asutusalueilla on monia haasteita, joita priorisoidaan vuonna 2010. MR-NER

on saanut vastuulleen huomattavan osan pääministerien globalisaatioaloitteista, joiden toteuttaminen jatkuu vuonna 2010. Lisäksi ryhdytään toteuttamaan uutta energia-alan toimintaohjelmaa, jonka tavoitteena on muun muassa varmistaa pohjoismaisten sähkömarkkinoiden yhdentymisen jatkuminen, uusiutuvan energian osuuden kasvattaminen energiatähtäyksissä sekä tutkimus- ja kehitystyön vahvistaminen sektorilla. Vuoden 2010 aikana laaditaan niin ikään uusi innovointi- ja elinkeinopolitiikan toimintaohjelma.

Sosiaali- ja terveyspolitiikan ministerineuvoston (MR-S)

työn keskiössä ovat vuonna 2010 globalisaation mahdollisuudet ja haasteet. Ministerineuvosto keskittyy tällä saralla pohjoismaisen hyvinvointi-innovoinnin kehittämiseen. MR-S:n kolmella ydinalueella kehitetään pohjoismaista hyvinvointimallia siten, että se vahvistuu globaalissa kilpailutaloudessa ja säilyttää yhtenäisyytensä. Ydinalueet ovat

- väestömuutos ja muita heikommassa asemassa olevien ryhmien syrjäytymisen ehkäiseminen, missä keskeisinä haasteina ovat työvoiman säilyttäminen sekä kestävä hyvinvointituotanto
- sosiaali- ja terveyssektorin laadun kehittäminen, minkä avainalueita ovat suuri erikoistumistarve, tiedon ja viestintätekniikan tarve sosiaali- ja terveysalalla sekä mielenterveys
- Pohjolan lähialueiden kanssa tehtävä yhteistyö, mukaan lukien ihmiskaupan vastustaminen, missä päähuomio on pohjoisen ulottuvuuden alueella tehtävän yhteistyön vahvistamisessa.

MR-S:n globalisaatiotyön pääprioriteetteihin kuuluu terveys- ja hyvinvointialan sektorienvälisen aloitteiden kehittäminen. Sektorin tavoitteiden toteutumista edistävät aktiivisesti alan pohjoismaiset laitokset ja yhteistyöelimet. Terveys- ja hyvinvointialan vahvistamiseksi on toteutettu laitosrakenteen uudistus, jolla pyritään lisäämään Pohjoismaiden mahdollisuuksia hyödyntää sektorin vaikutuskeinoja pohjoismaisen hyvinvointi-innovoinnin vahvistamisessa. Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen perustaminen Tukholmaan auttaa osaltaan lisäämään innovoinnin tavoitteellisuutta.

Talous- ja rahapolitiikan ministerineuvosto (MR-FINANS)

pyrkii luomaan edellytyksiä talouspoliittisten perustavoitteiden eli vakaan ja terveen talouskehityksen, täystyöllisyyden

sekä hyvän ja kestävä kasvun saavuttamiseksi. EU-asiat ovat edelleenkin pohjoismaisen talous- ja finanssiyhteistyön tähtäysjärjestyksen kärjessä. Muita alueita, joiden arvioidaan olevan tärkeällä sijalla sektorin työssä vuonna 2010, on Pohjoismaiden välisten rajaesteiden poistamisen seuranta, järjestelmällinen neuvonpito ja yhteistyö veroasioissa sekä yhteistyö, jonka tavoitteena on taloudellisen ulottuvuuden sisällyttäminen nykyistä selkeämmin pohjoismaiseen kestävä kehityksen strategiaan. Pohjoismaiden ministerineuvoston vuoden 2010 puheenjohtajamaa Tanska aikoo keskittyä globalisaatioon, mikä merkitsee finanssialalla muun muassa keskittymistä rahoitus- ja rahapolitiikan rooliin viimeisimmän suhdannejakson aikana. Puheenjohtajamaa keskittyy myös ilmastoalan ongelmakohtiin, kuten päästökauppamarkkinoiden pohjoismaisten toimenpiteiden koordinoitumismahdollisuuksiin sekä pohjoismaisten sähkömarkkinoiden nykyistä selkeämpään yhdentymiseen. Lisäksi puheenjohtajamaa Tanska pyrkii jatkossakin keskittymään hankkeeseen, joka tähtää tiedonvaihtoon offshore-rahoituskeskusten kanssa. Tavoitteena on lisäsopimusten solmiminen näiden valtioiden kanssa.

Yhteistyöministerit (MR-SAM) priorisoivat yhä muun muassa naapuruuksiyhteistyön laajentamista, rajaesteiden ehkäisemistä ja poistamista sekä globalisaatiopanostusta.

Naapuruuksiyhteistyön laajentamisen tavoitteena on vahvistaa koko aluetta – varsinkin Itämeren aluetta. Myös Pohjoismaiden länsinaapurien ja etenkin Kanadan kanssa tehtävä yhteistyö on tullut ajankohtaiseksi ennen muuta ilmastonmuutoksen myötä.

Ministerineuvoston Itämeri-yhteistyö keskittyy houkuttelevan alueen luomiseen täällä ”Euroopan huipulla”. Viron, Latvian ja Liettuan kanssa tehtävä yhteistyö on eurooppalaisen näkökulman ohella ministerineuvoston työn elimellinen osa. Yhteistyössä keskitytään muun muassa koulutukseen, tutkimukseen, innovointiin ja ympäristötekniikkaan. Itämeren alueen yhteistyötä tarkastellaan suhteessa EU:n Itämeri-strategian kehittämiseen ja Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) uudistusprosessiin. Saksan ja Puolan kanssa tehtävää yhteistyötä pyritään laajentamaan, ja Pohjoismaiden ministerineuvosto edistää osaltaan EU:n Itämeri-strategian toteuttamista.

Luoteis-Venäjään liittyvää Barentsin ja Itämeren alueen yhteistyötä tehdään lisäksi osana pohjoista ulottuvuutta, jonka kumppanuuksien toteuttamiseen ja kehittämiseen ministerineuvosto osallistuu aktiivisesti. Ministerineuvosto tekee tiivistä yhteistyötä alueen muiden alueellisten neuvostojen sekä EU:n kanssa yhteistyön laajentamiseksi ja vahvistamiseksi. Ministerineuvoston ja Luoteis-Venäjän välinen yhteistyö keskittyy osaamisen ja verkostojen kehittämiseen sekä kansalaisyhteiskunnan ja demokratian vahvistamiseen.

Ministerineuvoston Baltian- ja Luoteis-Venäjän-toimistoilla on keskeinen asema Itämeren ja Barentsin alueen naapuruusyhteistyön kehittämisessä ja toteuttamisessa. Valko-Venäjän demokratian kehittämisessä taas keskitytään ennen kaikkea tukemaan Vilnassa maanpaossa olevaa valkovenäläistä European Humanities -yliopistoa. Ministerineuvosto tekee EHU-asioissa tiivistä yhteistyötä EU:n ja EHU:n muiden lahjoittajien kanssa.

Rajaesteiden poistaminen jatkuu, ja työ kohdistuu sekä yksityishenkilöiden että yritysten esteisiin. Vuoden aikana pyritään vahvistamaan pohjoismaista koordinaatiota, joka kohdistuu maiden kansalliseen lainsäädäntöön sekä esimerkiksi EU-direktiivien saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Lisäksi aiotaan toteuttaa täsmätoimia, joiden tavoitteena on yhtenäistää useiden ammattiryhmien ja alojen sääntöjä, jotka koskevat koulutuksia sekä auktorisoituja ja normeja.

Vero-, elinkeino- ja sosiaaliturva-alalla asetetaan työryhmiä laatimaan käypiä parannusehdotuksia, jotka voivat joustavoittaa Pohjoismaiden väliset rajat ylittävää elinkeinonharjoittamista ja työskentelyä. Useita vuonna 2009 tehtyjä tutkimuksia edistetään poliittisesti vuonna 2010. Esimerkkeinä voidaan mainita pohjoismaainen panttijärjestelmä, varhaiseläkkeiden koordinaatio sekä työsuhte-eläkealalla toteutettavat toimet.

Lopuksi mainittakoon erityistoimet, joilla pyritään raivaamaan niiden pk-yritysten rajaesteitä, jotka toimivat tai haluavat toimia muissa Pohjoismaissa. Pilottitapauksena käytetään Juutinrauman aluetta, minkä jälkeen panostusta laajennetaan muillekin raja-alueille ja muihin maayhdistelmiin.

Pohjoismaiden ministerineuvoston globalisaatioaloitteet

Pohjoismaiden pääministerit ovat vuoden 2007 kesäkokouksensa jälkeen esittäneet useita toivomuksia siitä, että pohjoismaisessa globalisaatiotyössä tulisi käynnistää uusia aloitteita.

Pohjoismaiset yhteistyöministerit (MR-SAM) päättivätkin kokouksessaan 6. maaliskuuta 2009 käynnistää prosessin, jossa kaikkia erityisalojen ministerineuvostojen pyydettiin jättämään aloite-ehdotuksia. Ministerineuvostoilta ja Pohjoismaiden neuvoston valiokunnilta kertyi yli 60 ehdotusta, joiden pohjalta MR-SAM teki periaatepäätöksen seitsemästä uudesta aloitteesta: A) Kulttuuri ja luovuus, B) Terveys ja hyvinvointi, C) eScience, D) Energia ja liikenne, E) Puhtaan kehityksen mekanismien ja yhteistoteutusmarkkinoihin liittyvät tulevat toimintamallit, F) Ympäristömyönteinen rakentaminen ja G) Elohopeaneuvottelut.

Uusien globalisaatioaloitteiden budjetti on 33,9 miljoonaa Tanskan kruunua vuonna 2010, kun globalisaatiomäärärahat ovat kokonaisuudessaan 70 miljoonaa Tanskan kruunua.

Globalisaatioaloitteiden vuoden 2010 rahoituslähteet näytettävät taulukoituina tältä:

RAHOITUSLÄHDE MILJ.	DKK
Budjettisektorien ulkopuolinen globalisaatioerä	51,5
Tuotto 1,3 %:n pro rata -leikkauksesta	11,1
Sosiaali- ja terveyssektorin valikoivat säästöt	0,5
<i>Vuoden 2010 budjettikehys</i>	<i>63,1</i>
Vuoden 2008 varojen siirrolle asetettu katto (20 %:n sääntö)	2,9
Vuoden 2009 käyttämättömät globalisaatiovarat	4,0
YHTEENSÄ	70,0

Vuoden 2010 budjettivarojen (63,1 miljoonaa Tanskan kruunua) lisäksi vuoden 2010 kehityksen rahoittamiseen käytetään aiemmilta vuosilta siirrettyjä varoja yhteensä 6,9

miljoonaa Tanskan kruunua. Nämä ovat osittain vuoden 2009 käyttämättömiä globalisaatiovaroja (4 miljoonaa Tanskan kruunua), osittain vuoden 2008 varoja, joista on leikattu 20 %:n säännön perusteella 2 892 miljoonaa Tanskan kruunua).¹⁾

Pohjoismaiden ministerineuvoston Islanti-aloitteet

Yhteistyöministerit ovat varanneet vuoden 2010 budjettiin 7,2 miljoonan Tanskan kruunun suuruisen Islanti-erän, johon liittyy kolmentyyppisiä toimia: 1) islantilaisille virkamiehille tarkoitettu matkatuki pohjoismaisiin kokouksiin osallistumista varten, 2) opiskelijoiden ja harjoittelijoiden apurahajärjestelmiin tarkoitettu tuki, jolla varmistetaan islantilaisten osallistuminen pohjoismaisiin koulutusohjelmiin ja 3) tuki Islannissa toteutettavalle kohdennetulle tiedotuspanostukselle, jolla kerrotaan pohjoismaiseen perheeseen kuuluvista rahoituslähteistä esimerkiksi kulttuuri- ja elinkeinoalalla.

Budjettivarojen uudelleenkohdennukset Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetissa

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetissa on tehty uudelleenkohdennuksia vuoden 2010 poliittisten painopisteiden toteuttamiseksi. Uudelleen kohdentamisessa on käytetty neljää välinettä: 1) kaikilla sektoreilla tehtyä 1,3 %:n pro rata -leikkausta, 2) sosiaali- ja terveysalalla tehtyjä valikoivia 500 000 Tanskan kruunun säästöjä, 3) virkamiesvaihto-ohjelman vuoden 2010 määrärahan poistamista ja 4) naapuruuspolitiikkaan tehtyjä valikoivia 1,2 miljoonan Tanskan kruunun säästöjä. Globalisaatiokehyksestä on siirretty 5 miljoonaa Tanskan kruunua yhteistyöministerien kehykseen Islanti-aloitteiden

MINISTERINEUVOSTO

PRO RATA -LEIKKAUS VUODEN 2009 HINNOIN

Kulttuuri	2 118
Tasa-arvo	112
Oikeusyhteistyö	18
Koulutus ja tutkimus	2 942
Työelämä	170
Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka	1 517
Sosiaali- ja terveyspolitiikka	508
Talous- ja rahapolitiikka	23
Ympäristö	562
Maa- ja metsätalous, kalastus ja elintarvikkeet	484
Yhteistyöministerien kehykset ¹⁾	2 609

YHTEENSÄ **11 063**

¹⁾ Yhteistyöministerien kehykset koostuvat sihteeristöstä, yhteisistä toiminnoista, naapuruuspolitiikka sekä globalisaatioaloitteista.

rahoittamista varten. Yllä olevasta taulukosta näkyy pro rata -leikkaus sektoreittain. Kuten taulukosta ilmenee, sektoreilta on kerätty kaikkiaan 11 063 miljoonaa Tanskan kruunua.

Ohjeet/kriteerit pro rata -leikkauksen toteuttamiseksi budjettisektoreilla

Kun pro rata -leikkausta toteutetaan sektoreilla, pohjoismainen yhteistyökomitea (NSK) ja MR-SAM kehottavat tukemaan mahdollisimman paljon toimintaa, joka

- vain parhaiden tulosten saavuttamiseksi ratkaistaan yhdessä ja on merkittävää kaikille maille ja itsehallintoalueille tarkasteltaessa sektoreiden toimintaa kokonaisuutena
- luo pohjoismaista lisäarvoa vahvistamalla Pohjoismaiden sisäistä yhteistyötä tai Pohjoismaita suhteessa ulkomaille

1) MR-SAM hyväksyi helmikuussa 2007 varojen siirrolle katon, jonka mukaan kustakin budjettikohdasta voi siirtää vain 20 % seuraavalle budjettivuodelle (20 %:n sääntö). Samalla yhteistyöministerit päättivät, että 20 %:n säännön ylittävät varat siirretään käyttöerään, joka on yhteistyöministerien käytettävissä. Budjettivarojen siirtoa budjettivuodesta toiseen koskeva katto otettiin käyttöön tilivuodesta 2007 alkaen. MR-SAM päätti 6. toukokuuta 2009, että 20 %:n säännön ylittävät varat palautetaan jäsenmaille tilivuodesta 2009 lähtien, kunnes ministerineuvosto on tällä tavoin maksanut takaisin 35 miljoonaa Tanskan kruunua. Päätöksen taustalla oli vuonna 2008 tehty 35 miljoonan kruunun kehyslaajennus globalisaatioaloitteiden rahoittamiseksi.

TULOT, TUHATTA DKK (KÄYVIN HINNOIN)

		BUDJETTI 2008	JAKOpEr UsTE 2008	BUDJETTI 2009	JAKOpEr UsTE 2009	BUDJETTI 2010	JAKOpEr UsTE 2010
20 %:n säännön perusteella leikatut varat				5 468		2 892	
Peruspääoman vähennys		70 000					
Palkkaverot		8 000		8 000		8 000	
Korkotulot		6 900		8 000		2 250	
Muut tulot / mahd. tappio		200		500		250	
Maiden maksuosuudet		825 262		890 791		885 855	
– Islanti	910	10 728	1,3%	10 689	1,2%	10 630	1,2%
– Norja	19 620	219 520	26,6%	244 077	27,4%	248 925	28,1%
– Ruotsi	22 050	259 958	31,5%	281 490	31,6%	280 816	31,7%
– Suomi	12 530	147 722	17,9%	155 888	17,5%	154 139	17,4%
– Tanska	15 890	187 334	22,7%	198 646	22,3%	191 345	21,6%
YHTEENSÄ	70.000	910.362	100,0%	912.759	100,0%	899.247	100,0%

- täyttää ilmeisen ajankohtaisen tarpeen
- ei ole suoraa tukea elinkeinoelämälle tai ammattijärjestöille.

Edellä mainittuja seikkoja on käytettävä mittapuuna vuonna 2010 toteutettavalle toiminnalle, ja niiden tulee johtaa ja linjata priorisointeja, joiden pohjalta budjettisektorit käyttävät myönnettyjä varoja budjettikohdittain.

Keskustelut Pohjoismaiden neuvoston kanssa vuoden 2010 budjetista

Neuvosto ja ministerineuvosto keskustelivat syksyllä 2009 varojen jakautumisesta vuoden 2010 budjetissa. Lähtökohtana oli ministerineuvoston ehdotus, jonka yhteistyöministerit olivat hyväksyneet 3. syyskuuta. Pohjoismaiden neuvostolla oli useita toiveita uudelleen-kohtennuksista, ja keskusteluissa päädyttiin kompromissiehdotukseen, jonka myötä taide- ja kulttuuriohjelman

sekä Pohjoismaiden kulttuurirahaston määrärahoja korotettiin yhteensä 1,7 miljoonalla Tanskan kruunulla. Tämän lisäksi tehtiin muita kohdennuksia kaikkiaan 4 miljoonan Tanskan kruunun edestä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston toiminnan rahoitus

Kuten yllä olevasta taulukosta näkyy, budjetti rahoitetaan ensisijaisesti maiden suorilla maksuilla. Maiden maksuosuudet saadaan poistamalla budjettikehyksestä palkkaverot, nettokorkotulot, muut tulot sekä 20 %:n säännön perusteella leikatut varat.

Maiden maksuosuudet lasketaan erityisen jakoperusteen mukaan. Se perustuu kunkin maan osuuteen Pohjoismaiden yhteenlasketusta bruttokansantulosta kahden viimeisimmän tiedossa olevan vuoden, eli vuoden 2010 budjetissa vuosien 2006–2007 ajalta.

Maiden ennustetut maksuosuudet kansallisina valuuttoina

Seuraavasta taulukosta ilmenevät maiden ennustetut maksut Pohjoismaiden ministerineuvostolle kansallisina valuuttoina yhteistyöministerien hyväksymien budjettivaluuttakurssien perusteella (ks. liite 3).²⁾

Budjetti 2010 – maiden ennustetut maksuosuudet kansallisina valuuttoina

Islanti	n.a.	ISK
Norja	338 671	NOK
Ruotsi	412 103	SEK
Suomi	22 393	EUR
Tanska	135 443	DKK

Pohjoismaiden ministerineuvoston projektinhallinnan tila

Sihteeristö on toteuttanut projektinhallintaa koskevat päätökset, jotka NSK ja MR-SAM hyväksyivät helmikuussa 2007 budjetin uudistamisen yhteydessä.

Sihteeristö pyrkii osana tätä panostusta parantamaan entisestään projektiportaalia, joka antaa suurelle yleisölle mahdollisuuden etsiä tietoja Pohjoismaiden ministerineuvoston meneillään olevista ja päättyneistä projekteista.

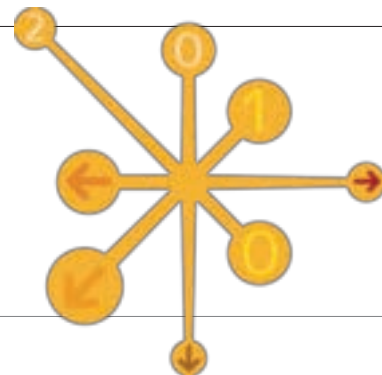
Sihteeristö käynnisti keväällä 2009 sisäisen sektorienvälisen selvityksen projektinhallinnan käytännöistä. Tavoitteena on toisaalta tehostaa projektien hallinnollista käsittelyä, toisaalta vahvistaa niiden sisällöllistä käsittelyä. Työn on määrä poikia konkreettinen ehdotus, joka koskee projektisopimusten ja muiden sopimukseen perustuvien maksujen hallinnoinnin helpottamista ja tehostamista.

NSK ja MR-SAM päättivät lisäksi keväällä 2009 teettää selvityksen hanketoiminnan vaikuttavuudesta pohjoismaisessa yhteistyössä.

Selvitystyö alkoi elokuussa 2009, ja sen on määrä päättyä tammikuun 2010 alussa. Tulokset voidaan tämän jälkeen sisällyttää vuoden 2011 budjettiohjeita koskeviin keskusteluihin.

2) Islannin talouteen yhä liittyvän suuren epävarmuuden vuoksi Islannin maksuosuudesta ei ole laadittu Islannin kruunuiksi muunnettua ennustetta.

Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetin ja likviditeetin kehitys

Käyttämättömien varojen kehitys

Käyttämättömät varat ovat varoja, joiden käytöstä tiettyyn tarkoitukseen ei ole tehty päätöstä. Varoja voi jäädä käyttämättä ainoastaan budjettikohdissa, joihin sisältyy projektivaroja ja tukijärjestelmien varoja, sillä ministerineuvosto maksaa laitosten ja organisaatiotuen osalta kaikki varat ulkoisille osapuolille, joilla on varojen käyttöoikeus. Niinpä nämä varat on lähtökohtaisesti aina käytetty 100-prosenttisesti ministerineuvoston vuoden 2008 budjetista oli yhteensä noin 54 %.

MR-SAM päätti helmikuussa 2007 budjetin uudistamisen ja pääsihteerin ehdotusluettelon hyväksymisen yhteydessä ottaa käyttöön 20 %:n säännön sekä siihen liittyvän 200 000 Tanskan kruunun vähimmäissumman. Niiden ansiosta enintään 20 % vuoden budjetin kustakin budjettikohdasta saa jäädä käyttämättä, mutta aina on kuitenkin mahdollista siirtää seuraavalle vuodelle 200 000 Tanskan kruunua.³⁾ Jos budjettikohdan käyttämättömien varojen osuus on vuoden lopussa suurempi kuin 20 %, nämä varat siirretään käyttöerään, jonka käytöstä vastaa seuraavana budjettivuonna MR-SAM. Sääntö tuli voimaan tilivuodesta 2007 alkaen.

Säännön odotetaan toisaalta vauhdittavan projektien käynnistämistä ja ministerineuvoston projektien kiertoa, toisaalta lisäävän poliittisia priorisointimahdollisuuksia.

Varojen siirtämistä koskevien vaatimusten tiukentamisen riskinä voi tulla se, että varoja käytetään aiempaa enemmän projekteihin, joilla ei ole välitöntä poliittista painoarvoa.

Niinpä yhteistyöministerit päättivät toukokuussa 2009, että 20 %:n säännön ylittävät varat palautetaan toimintavuodesta 2009 alkaen jäsenmaille. Päätös tehtiin sen perusteella, että vuoden 2008 budjettikehystä korotettiin kertaluonteisesti 35 miljoonalla Tanskan kruunulla globalisaatioaloitteiden rahoittamiseksi.

Kahdesta seuraavasta taulukosta ilmenee käyttämättömien varojen kehitys vuodesta 2004 lähtien sekä varojen jakautuminen ministerineuvostoittain.

Käyttämättömien varojen määrä kasvoi vuosina 2007–2008 noin 6,5 miljoonalla Tanskan kruunulla. Tämä vastaa suurin piirtein globalisaatioaloitteista yli jääneitä varoja vuoden lopussa. Kaikki nämä varat oli kuitenkin käytetty heti uuden tilivuoden alettua.

Budjettiasiantuntijaryhmän kanssa päätettiin yhdessä, että budjetin käyttämättömiä varoja koskeviin tietoihin sisällytetään jatkossa selvitys käyttämättömien varojen määrästä ajankohtana, jolloin budjetti valmistuu lopullisesti.

Sivun 16 taulukosta ilmenee, että 18. marraskuuta 2009 oli käyttämättä noin 100 miljoonaa Tanskan kruunua. Kun tilivuodesta oli jäljellä vain runsas kuukausi, varojen käyttö oli toisin sanoen jakautunut epätasaisesti vuoden aikana. Tällä hetkellä ei ole mahdollista sanoa, miten paljon varoja maille loppujen lopuksi palautetaan 20 %:n säännön perusteella vuoden 2009 loputtua.

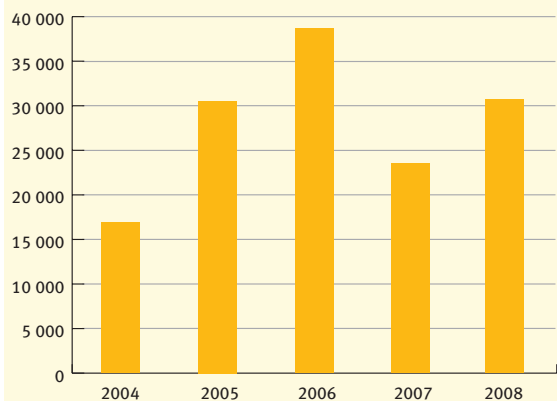
3) Vähimmäisraja otettiin käyttöön, koska pelkkä prosentuaalinen järjestelmä olisi suhteettoman ankara pienille projektibudjettikohdille.

KÄYTTÄMÄTTÖMÄT VARAT 2004–2008 (KÄYVIN HINNOIN)

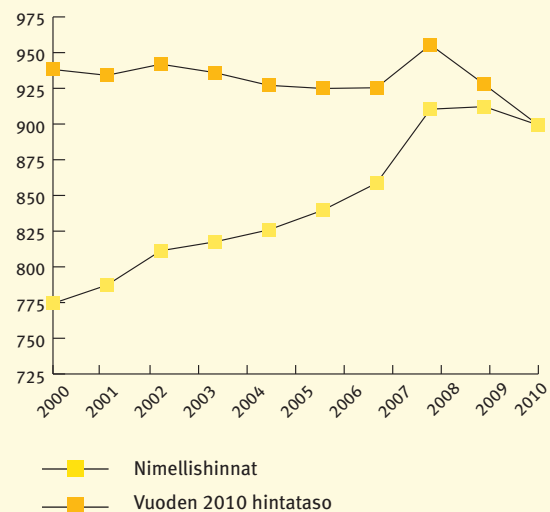
SEKTORI (TUHATTA DKK)	2004	2005	2006	2007	Muutos 2007–2008	2008	20 %:n säännön osuus	18.11. 2009
Kulttuuriyhteistyö (PMN)	5 025	5 561	10 106	1 340	-402	938	82	2 986
Pohjoismainen kulttuurirahasto	-	-	-	-	-	-	-	-
Koulutus ja tutkimus	2 092	6 450	4 950	1 990	-975	1 015	-	28 042
Naapuruuspolitiikka	1 403	-	1 608	6 365	-944	5 421	327	30 274
Ympäristö	2 729	277	1 355	710	1 947	2 657	-	6 250
Talous	227	443	218	347	2	349	25	1 268
Elintarvikkeet	20	266	-	-	-	-	-	-
Maa- ja metsätalous	30	10	-	-	-	-	-	-
Kalastus	33	184	-	-	-	-	-	-
MR-FJLS	-	-	450	2 647	-1 838	809	-	1 921
Työmarkkinat ja työympäristö	176	593	2 095	717	103	820	-	3 321
Huumausaineyhteistyö	143	85	-	-	-	-	-	-
Sosiaali- ja terveydenhuolto	728	1 712	2 623	591	615	1 206	-	2 010
Tasa-arvo	177	421	297	671	-472	199	-	921
Energiapolitiikka	394	-	-	-	-	-	-	-
Elinkeinopolitiikka	116	996	-	-	-	-	-	-
Aluepolitiikka	48	71	-	3 085	-3 085	-	-	-
NER	-	-	2 068	266	4 262	4 528	2	5 530
Oikeusyhteistyö	336	2 266	1 040	200	67	267	262	1 185
Liikenne	174	149	696	-	-	-	200	-
Tietotekniikan ministerineuvosto	350	4	-	-	-	-	-	-
Asunto- ja rakennuspolitiikka	35	147	-	-	-	-	-	-
Kuluttajapolitiikka	70	356	2 308	200	-200	-	330	-
Rakenne-erä	-	-	2 489	613	-613	-	-	-
Globalisaatioaloitteet	-	-	-	-	7 916	7 916	409	10 776
Muu toiminta	2 627	10 194	6 078	3 902	59	3 961	1 255	5 455
YHTEENSÄ	16 933	30 185	38 381	23 644	6 442	30 086	2 892	99 939

KÄYTTÄMÄTTÖMÄT VARAT VUODEN LOPUSSA, TUHATTA DKK

BUDJETIN KEHITYS VUOSINA 2000–2010 MILJ. DKK

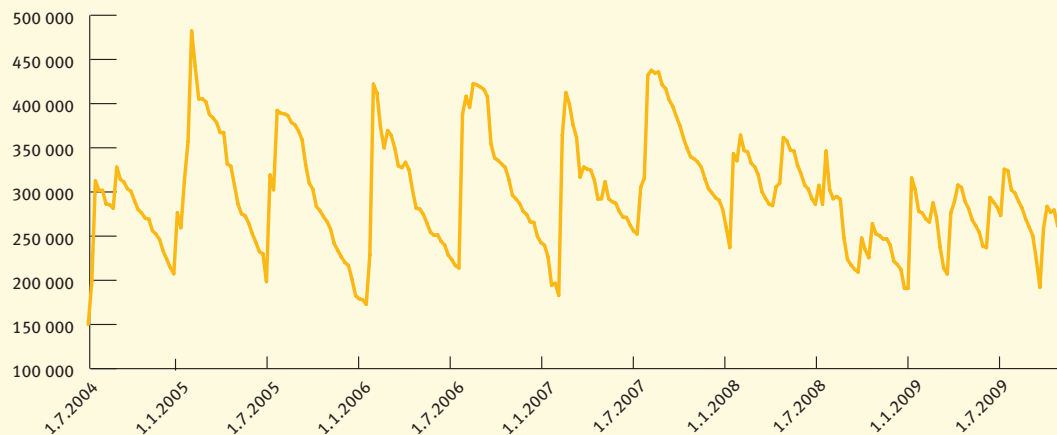
Budjetin kehitys vuosina 2000–2010

MR-SAM hyväksyi vuodeksi 2010 kehiksen, joka on jälleen samansuuruinen kuin vuosien 2005–2007 ja vuoden 2009 budjeteissa. Vuoden 2008 budjettikehitys sen sijaan oli 35 miljoonaa Tanskan kruunua suurempi.

Kaaviosta näkyy budjettikehiksen pieneneminen. Se johtuu siitä, että inflaatioprosenttien ja valuuttakurssien tarkistus pienentää vuoden 2010 budjettia 10 396 tuhatta Tanskan kruunua. Syynä on Ruotsin ja Norjan kruunujen aiheuttama paine, joka on seurausta näiden kahden valuutan arvon alentumisesta suhteessa Tanskan kruunuun. Korostettakoon kuitenkin, että tällä ei ole todellista vaikutusta budjetin kokoon, sillä valuuttakursseja käytetään vain muunnettaessa sijaintimaan valuuttana maksettavat laitosten määrärahat Tanskan kruunuiksi.

LIKVIDITEETIN KEHITYS VUOSINA 2004–2009 (TUHATTA TANSKAN KRUUNUA)

Likviditeetin kehitys

Yläpuolelta ilmenee likviditeetin kehitys vuoden 2004 puolivälistä marraskuuhun 2009.

Kuten kaaviosta näkyy, ministerineuvoston likviditeetin kehitys on varsin vakaata. Kaavion heilahtelut johtuvat siitä, että ministerineuvoston suorittamat maksut ajoittuvat jokseenkin samoihin aikoihin vuoden aikana ja että maat suorittavat jäsenmaksunsa määräajankohtina.

Maat ovat esittäneet mainitulla ajanjaksolla usein näkemyksiä, joiden mukaan ministerineuvoston likviditeetti on liian suuri, ja sitä onkin pyritty pienentämään kahteen kertaan.

Ensimmäisen kerran näin tehtiin vuosina 2001–2005, jolloin ministerineuvosto lähetti maille vuosittain maksatuspyynnön, joka oli 10 miljoonaa Tanskan kruunua pienempi kuin tosiasiallinen toimintakehys. Toinen kerta oli vuoden 2008 budjettia hyväksyttäessä, jolloin likviditeettiä päätettiin alentaa 70 miljoonaa Tanskan kruunua maiden maksuja pienentämällä.

Budjettivuodesta 2008 lähtien maat ovat maksaneet osuutensa neljässä erässä aiemman kahden sijasta, mikä on muuttanut ministerineuvoston likviditeetin kehitystä.

Ajan myötä näiden kahden tärkeän toimenpiteen odotetaan pienentävän vähimmäis- ja keskivertolikviditeettiä. Kaavio osoittaa kuitenkin, että vaikutus ei näy vielä vähimmäislikviditeetistä.

Liite 1: Pohjoismaiden ministerineuvoston budjetti budjettikohdittain

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-K		163 484	162 893
	<i>Yleiset kulttuuripanostukset</i>	49 379	48 302
1-2203-1	Käyttövarat – Kulttuuri	10 814	10 975
1-2204-1	Pohjoismainen kulttuurifoorumi	1 587	1 592
1-2205-2	Pohjoismainen kulttuurirahasto	33 044	33 155
1-2206-1	Pohjoismaiden neuvoston palkinnot	2 317	2 580
1-2207-1	Kulttuuriministerien globalisaatioaloitteet	1 617	0
	<i>Lapset ja nuoret</i>	5 934	5 954
	<i>Projektivarat ja yleiset tukijärjestelmät</i>	5 934	5 954
1-2210-1	Pohjoismainen urheiluyhteistyö	0	0
1-2212-1	Pohjoismainen lapsi- ja nuorisoyhteistyön komitea (NORDBUK)	5 934	5 954
	<i>Elokuva ja viestimet</i>	42 263	41 509
	<i>Projektivarat ja yleiset tukijärjestelmät</i>	39 376	38 621
1-2221-2	Pohjoismainen tietokonepeliohjelma	11 250	11 288
1-2222-2	Pohjoismainen elokuva- ja televisiorahasto	25 563	24 762
1-2223-1	Toimittajien pohjoismainen täydennyskoulutus	2 563	2 571
	<i>Laitokset</i>	2 887	2 888
1-2228-3	NORDICOM	2 887	2 888
	<i>Taideala</i>	62 417	63 625
	<i>Projektivarat ja yleiset tukijärjestelmät</i>	28 816	29 878
1-2251-2	Taide- ja kulttuuriohjelma	14 491	18 363
1-2253-2	Pohjoismainen käännöstuki	2 848	0
1-2254-2	Kulttuurialan pohjoismais-balttilainen liikkuvuusohjelma	11 477	11 515
	<i>Laitokset</i>	5 184	5 234
1-2259-3	Pohjoismainen kulttuuripiste	5 184	5 234

Jatkuu

Jatkoa

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
<i>Pohjoismaiset kulttuuritalot (laitokset)</i>		28 417	28 513
1-2270-3	Reykjavikin Pohjolan talo	0	0
1-2272-3	Färssaarten Pohjolan talo	13 166	13 171
1-2274-3	Ahvenanmaan Pohjola-instituutti	2 812	2 839
1-2277-3	Grönlannin Pohjola-instituutti (NAPA)	6 144	6 147
1-2548-3	Pohjoismaiden Suomen instituutti (Nifin)	6 295	6 356
<i>Muut kulttuuripanostukset</i>		3 491	3 503
<i>Projektivarat ja yleiset tukijärjestelmät</i>		3 491	3 503
1-2234-4	Saamelaisyhdistys	3 491	3 503

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-JÄM		8 103	8 610
<i>Projektivarat</i>		3 557	3 290
1-4410-1	Projektivarat – Tasa-arvo	3 557	3 290
<i>Laitokset</i>		4 546	5 320
1-4480-3	Pohjoismaiden tasa-arvotiedon keskus (NIKK)	4 546	5 320

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-LAG		1 355	1 350
1-7110-1	Projektivarat – Oikeusyhdistys	1 355	1 350

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-U		215 686	226 308
	<i>Yleiset koulutus- ja tutkimuspanostukset</i>	3 493	4 037
2-2505-1	Käyttövarat – Koulutus ja tutkimus	3 493	4 037
	<i>Politiikan kehittäminen jne.</i>	16 583	12 620
2-2510-1	Koulualan pohjoismainen yhteistyö (NSS)	1 606	1 600
2-2520-1	Aikuisten oppimisen pohjoismaisen yhteistyön neuvonantajaryhmä (SVL)	1 142	1 138
2-2530-1	Korkeakouluasteen koulutuksen pohjoismaisen yhteistyön neuvonantajaryhmä (HÖGUT)	1 353	1 347
2-2544-1	Pohjoismainen kieliyhteistyö	5 211	1 291
2-2553-1	Politiikan kehittäminen – Tietoyhteiskunta ja IT-infrastruktuuri	584	582
2-3127-2	Politiikan kehittäminen – Aikuisten oppiminen	6 687	6 662
	<i>Liikkuvuus- ja verkosto-ohjelmat</i>	72 388	75 459
2-2513-2	Nordplus-kehysohjelma	63 079	62 842
2-2534-4	Tuki Pohjoismaiselle kesäyliopistolle (NSU)	1 159	1 155
2-2543-2	Nordplusin kieli- ja kulttuuriohjelma	7 099	10 415
2-2545-2	Pohjoismaiden kulttuurin ulkomaanopetuksen toimikunta	1 051	1 047
	<i>NordForsk</i>	97 829	108 894
2-3100-3	NordForsk	96 854	107 922
2-3140-1	Pohjoismainen bioetiikkakomitea	975	972
	<i>Muu tutkimus</i>	25 393	25 298
2-3180-2	Teoreettisen fysiikan pohjoismainen laitos (NORDITA)	10 426	10 387
2-3181-2	Pohjoismainen merioikeuden laitos (NIFS)	3 107	3 095
2-3182-2	Pohjoismainen Aasian tutkimusinstituutti (NIAS)	4 925	4 907
2-3184-2	Pohjoismainen vulkanologinen instituutti (NORDVULK)	5 033	5 014
2-3185-2	Pohjoismainen saamelaisinstituutti (NSI)	1 902	1 895

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-A		13 098	13 067
	<i>Projektivarat</i>	<i>10 120</i>	<i>10 080</i>
2-4110-1	Projektivarat – Työmarkkina ja työympäristö	5 902	5 945
2-4120-2	Nordjobb	2 733	2 722
2-4130-1	Työelämäviestintä	1 485	1 413
	<i>Laitokset</i>	<i>2 978</i>	<i>2 987</i>
2-4180-3	Pohjoismainen työsuojelukoulutusinstituutti (NIVA)	2 978	2 987

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-NER		107 306	116 658
	<i>Projektivarat</i>	<i>27 659</i>	<i>27 554</i>
4-5150-1	Projektivarat – Elinkeino-, energia- ja aluepolitiikka	21 394	21 313
4-5151-4	NORA	6 265	6 241
	<i>Laitokset</i>	<i>79 647</i>	<i>89 104</i>
4-5180-3	Pohjoismainen innovaatiokeskus (NICE)	65 635	73 136
4-6180-3	Nordregio	9 081	10 473
4-3220-3	Pohjoismainen energiantutkimus (NEF)	4 931	5 495

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-S		35 987	39 044
	<i>Projektivarat</i>	<i>18 897</i>	<i>19 590</i>
4-4310-1	Projektivarat – Sosiaali- ja terveyspolitiikka	5 805	6 716
4-4320-1	Pohjoismainen vammaispoliittinen neuvosto (NHR)	1 080	1 062
4-4340-1	Nomesko ja Nososko	1 813	1 783
4-4382-2	Pohjoismainen hammasmateriaalin koestuslaitos (NIOM)	10 199	10 029
	<i>Laitokset</i>	<i>17 090</i>	<i>19 454</i>
4-4380-3	Pohjoismainen hyvinvointikeskus (NVC)	17 090	19 454
4-4381-3	Pohjoismainen kansanterveystieteen korkeakoulu (NHV)	30 780	35 038

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-FINANS		1 773	1 766
4-5210-1	Projektivarat – Talous- ja rahapolitiikka	1 773	1 766

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-MILJÖ		43 372	43 209
3-3310-1	Projektivarat – Ympäristö	29 566	29 634
3-3320-2	NEFCOn ympäristökehitysrahasto	11 321	11 132
3-6720-4	Joutsenmerkki – pohjoismainen ympäristömerkintä	2 485	2 443

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
MR-FJLS		35 335	37 218
	<i>Projektivarat</i>	3 155	3 180
3-6420-1	Uusi pohjoismainen ruoka	3 155	3 180
	<i>Kalastus</i>	5 964	5 941
3-6610-1	Projektivarat – Kalastus	5 964	5 941
	<i>Maa- ja metsätalous</i>	20 539	22 375
	Projektivarat – Maatalous	1 655	1 668
3-6510-1	Projektivarat – Maatalous	981	989
3-6520-1	Maataloustutkimuksen pohjoismainen kontaktielin (NKI)	674	679
	<i>Laitokset – Maatalous</i>	12 831	14 606
3-6585-3	Pohjoismainen geenivarakeskus	12 831	14 606
	<i>Projektivarat – Metsätalous</i>	6 053	6 101
3-6310-1	Projektivarat – Metsätalous	881	888
3-6581-1	Yhteispohjoismainen metsäntutkimus (SNS)	5 172	5 213
	<i>Elintarvikkeet</i>	5 677	5 722
3-6810-1	Projektivarat – Elintarvikkeet	4 068	4 041
3-6820-1	Tutkimus – Elintarvikkeet	1 083	1 151
3-6830-1	Pohjoismainen toimintasuunnitelma terveyden ja elämänlaadun parantamiseksi	526	530

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
NAAPURUUSPOLITIIKKA		95 624	96 536
6-0820-2	Osaamisen kehittäminen ja verkostot	27 154	28 358
6-0980-1	Kumppanuudet ja raja-alueyhteistyö	6 687	7 040
6-0960-1	Itämeren alueen kansalaisjärjestötoiminta	5 302	5 538
6-5280-3	Pohjoismaiden projektivientirahasto (NOPEF)	18 758	19 557
6-0970-3	Ministerineuvoston Luoteis-Venäjän-toimistot	9 969	9 774
6-0810-3	Ministerineuvoston Viron-, Latvian- ja Liettuan-toimistot	10 910	10 696
6-0910-1	Poliittiset aloitteet	1 220	1 548
6-0870-1	Arktinen yhteistyöohjelma	9 508	8 349
6-0950-2	EHU/Valko-Venäjä	3 305	3 096
6-0800-1	Viro-, Latvia- ja Liettua- sekä Luoteis-Venäjä-yhteistyön suuntaviivojen toteuttaminen	203	516
6-0990-1	Yhteistyö Pohjoismaiden länsinaapurien kanssa	2 608	2 064

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
YHTEISTYÖMINISTERIT		111 001	104 180
	<i>Ministerineuvoston sihteeristö (PMNS)</i>	73 632	73 198
5-0180-3	Ministerineuvoston sihteeristö (PMNS)	73 632	73 198
	<i>Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteiset toiminnot</i>	37 369	30 982
5-0410-4	Norden-yhdistysten liitto	3 134	3 125
5-0425-4	Tuki Länsi-Pohjolle	996	993
5-0435-1	Pääsihteerin käyttövaranto	401	400
5-0445-1	Puheenjohtajamaan erä	5 801	5 784
5-0460-1	Kestävä Pohjola	2 640	2 632
5-1011-1	Tiedotustoiminta	9 890	9 861
5-1021-1	Kansainvälinen toiminta	701	699
5-1035-1	Rajaesteet / Haloo Pohjola	6 484	6 465
5-1050-2	Virkamiesvaihto	0	1 023
5-0500-1	Pohjoismaiden ministerineuvoston erä Islannin tukemiseksi	7 322	0

TUHATTA DKK		BUDJETTI 2010	BUDJETTI 2009
GLOBALISAATIO		67 123	61 920
5-2020-1	Globalisaatiofoorumi	4 068	4 128
5-2025-1	Pohjoismainen huippututkimus	7 119	15 996
5-2030-1	Aasian innovaatioedustustot	2 644	1 135
5-2035-1	Pohjoismaisen laadun innovaatiopalkinto	0	1 032
5-2040-1	Yhteinen energianäyttely	0	4 644
5-2045-1	Shanghain maailmannäyttely vuonna 2010	2 543	2 064
5-2050-1	Ilmastoneuvotteluihin liittyvät pohjoismaiset aloitteet	0	4 128
5-2055-1	Pohjoismaiden rajaesteiden torjuminen	2 034	2 064
5-2060-1	NORIA	3 560	4 128
5-2065-2	Pohjoismaiden korkea-asteen koulutuksen edistämissuunnitelma	2 034	9 288
5-2070-1	Nuorten ja aikuisten hyvän oppimisen projektisuunnitelma	3 763	3 818
5-2075-1	Ilmastonmuutoksen vaikutukset alkutuotantoon	6 102	5 986
5-2080-2	Pohjoismaiden profiloiminen luovien alojen keskuksena	2 848	3 509
5-3000-1	Neljä uutta teema-aluetta	30 408	0

Liite 2:

Pohjoismaisten laitosten määrärahat kansallisina valuuttoina

POHJOISMAISTEN LAITOSTEN MÄÄRÄRAHAT		2010	2009	VALUUTTA
MR-K				
1-2228-3	NORDICOM	2 887 000	2 888 000	DKK
1-2259-3	Pohjoismainen kulttuuripiste	695 800	701 600	EUR
1-2270-3	Reykjavikin Pohjolan talo (NOREY) ¹⁾	-	-	ISK
1-2272-3	Färssaarten Pohjolan talo	13 166 000	13 171 000	DKK
1-2274-3	Ahvenanmaan Pohjola-instituutti	377 400	380 600	EUR
1-2277-3	Grönlannin Pohjola-instituutti (NAPA)	6 144 000	6 147 000	DKK
1-2548-3	Pohjoismaiden Suomen instituutti (NIFIN)	845 000	852 000	EUR
MR-JÄM				
1-4480-3	Pohjoismainen tasa-arvotiedon keskus (NIKK)	5 412 000	5 660 000	NOK
MR-U				
2-3100-3	NordForsk	115 302 000	114 811 000	NOK
MR-A				
2-4180-3	Pohjoismainen työsuojelukoulutusinstituutti (NIVA)	399 700	400 400	EUR
MR-NER				
4-5180-3	Pohjoismainen innovaatiokeskus (NICE)	78 137 000	77 804 000	NOK
4-6180-3	Nordregio	12 973 000	13 091 000	SEK
4-3220-3	Pohjoismainen energiantutkimus (NEF)	5 870 000	5 846 000	NOK
MR-S				
4-4380-3	Pohjoismainen hyvinvointikeskus	24 414 000	24 317 000	SEK
4-4381-3	Pohjoismainen kansanterveystieteen korkeakoulu (NHV)	43 972 000	43 797 000	SEK
MR-FJLS				
3-6585-3	Pohjoismainen geenivarakeskus	18 330 000	18 257 000	SEK
Naapuruuspolitiikka				
6-5280-3	Pohjoismaiden projektivientirahasto (NOPEF)	2 517 800	2 621 000	EUR

1) MR-K vahvistaa NOREYn lopullisen määrärahan vuonna 2010.

Liite 3: Valuuttakurssit ja inflaatioprosentit 2010

VALUUTTAKURSSIT JA INFLAATIOPROSENTIT			
100 EUR	=	745	DKK
100 ISK	=	4	DKK
100 NOK	=	84	DKK
100 SEK	=	70	DKK
Islanti		5,0	%
Norja		1,75	%
Ruotsi		0,4	%
Suomi		1,2	%
Tanska		2,0	%
Projektivarojen muuntokerroin on 1,7 %.			

norden

Pohjoismaiden ministerineuvosto

Store Strandstræde 18

DK-1255 København K

www.norden.org

ANP 2009:785

ISBN 978-92-893-1982-9

Liite 3: Valuuttakurssit ja inflaatioprosentit 2010

VALUUTTAKURSSIT JA INFLAATIOPROSENTIT			
100 EUR	=	745	DKK
100 ISK	=	4	DKK
100 NOK	=	84	DKK
100 SEK	=	70	DKK
Islanti		5,0	%
Norja		1,75	%
Ruotsi		0,4	%
Suomi		1,2	%
Tanska		2,0	%
Projektivarojen muuntokerroin on 1,7 %.			